

Na temelju članka 28. i 101. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi, pročišćeni tekst, a na prijedlog Etičkog povjerenstva od 23 lipnja 2026. godine, FAKULTETSKO VIJEĆE Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi (dalje u tekstu Vijeće) na 11. redovitoj sjednici u akademskoj godini 2025./2026., održanoj dana 14. rujna 2026. godine, pod točkom 4. dnevnog reda donosi

SMJERNICE ZA KORIŠTENJE UMJETNE INTELIGENCIJE NA FAKULTETU TURIZMA I RURALNOG RAZVOJA U POŽEGI

I. Opće odredbe

Uvođenje alata umjetne inteligencije (dalje u tekstu: UI alati) poput ChatGPT, Claude, Gemini, Copilot i sličnih generativnih UI alata u obrazovanje važno je kako bi se promicalo visokokvalitetno digitalno obrazovanje i osposobljavanje te kako bi se svim studentima, nastavnicima i administrativnom osoblju omogućilo da steknu i dijele potrebne digitalne vještine i kompetencije, uključujući medijsku pismenost i kritičko razmišljanje, kako bi aktivno sudjelovali u gospodarstvu, društvu i demokratskim procesima.

Svrha ovih smjernica je odgovorno korištenje UI alata na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi (u daljnjem tekstu: Fakultet).

Ciljevi ovih smjernica su:

- poticanje etički prihvatljive primjene UI alata radi unapređenja kvalitete rada i učenja,
- očuvanje akademskog integriteta,
- zaštita prava i interesa svih dionika,
- osiguravanje usklađenosti s važećim nacionalnim i europskim propisima.

II. Načela korištenja umjetne inteligencije

Odgovorno korištenje

Odgovorno korištenje UI alata podrazumijeva njihovu primjenu na način koji ne narušava načela akademske čestitosti, autorskog prava i zaštite osobnih podataka. Odgovornost za sve sadržaje izrađene uz pomoć UI alata snose njihovi autori, odnosno studenti, nastavnici i administrativno osoblje koji su te alate koristili.

Ljudski nadzor

UI alati trebaju se koristiti isključivo kao pomoćno sredstvo, a ne kao zamjena za razvoj akademskih kompetencija i kritičkog mišljenja. Svaki izlazni rezultat UI alata mora biti podvrgnut kritičkoj provjeri studenta i/ili nastavnika. Automatizirani sustavi ne smiju biti jedina osnova za donošenje odluka o ocjenjivanju ili akademskom napredovanju bez odgovarajuće ljudske intervencije.

III.

Uloga nastavnika i dopuštena uporaba

Uloga nastavnika

Nastavnik ima autonomiju odrediti u kojoj je mjeri korištenje UI alata dopušteno na pojedinom kolegiju. Te informacije moraju biti jasno navedene u detaljnom izvedbenom planu nastave i na uvodnom predavanju.

Dopuštena uporaba UI alata

UI alati mogu se koristiti za:

- Strukturiranje ideja i izradu nacрта rada.
- Preoblikovanje, ispravke i stilsku doradu teksta.
- Prevođenje i jezičnu lekturu teksta.
- Generiranje programskog koda ili analizu sirovih podataka uz dopuštenje nastavnika.
- Vježbanje konverzacije na stranim jezicima struke.

Zabranjena uporaba UI alata:

- Generiranje neprovjerenog sadržaja – predaja UI-generiranog teksta ili podataka bez kritičke provjere i dorade.
- UI alati ne smiju se koristiti tijekom pisanih ili usmenih provjera znanja (ispiti, kolokviji), osim ako nastavnik izričito ne navede UI alat kao sastavni dio ispitnog zadatka.
- Prikrivanje uporabe UI alata, korištenje UI sadržaja kao vlastitog, bez atribucije ili provjere.

IV.

Transparentnost i akademska čestitost

Transparentnost

Studenti su obvezni jasno deklarirati korištenje UI alata. Ako je UI alat značajno korišten u izradi seminarskog, završnog ili diplomskog rada, student prilaže Izjavu o korištenju UI u kojoj navodi naziv alata, verziju i način na koji je alat korišten.

Referenciranje

Tekst generiran uz pomoć UI alata ne smatra se primarnim izvorom. Student je obavezan provjeriti sve činjenice i navode te citirati izvorne autore i izvore na koje se UI alat eventualno poziva. Sve vizualne, zvučne ili video materijale generirane UI alatima potrebno je jasno označiti kao '*UI generirani sadržaj*' kako bi se izbjeglo dovođenje korisnika u zabludu.

Plagijarizam

Neoznačeno preuzimanje teksta, slika ili koda generiranog pomoću UI smatra se povredom Etičkog kodeksa Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i podliježe stegovnoj odgovornosti.

V.

Povjerljivost i zaštita podataka

Zabranjeno je u UI alate unositi povjerljive podatke Fakulteta te osobne podatke zaposlenika i studenata.

Zabrana se ne odnosi na interne sustave Fakulteta.

Studenti trebaju biti svjesni da UI alati koriste njihove (osobne i istraživačke) podatke i da ih kasnije mogu kontrolirati i koristiti u druge svrhe.

Svaka osoba čiji se podaci prikupljaju i obrađuju uz pomoć UI alata mora biti o tome informirana i dati izričit pristanak.

Visokorizični sustavi

Sukladno Aktu o UI (Uredba (EU) 2024/1689), sustavi koji se koriste za ocjenjivanje studenata ili određivanje njihova pristupa obrazovnim programima klasificiraju se kao visokorizični. Fakultet se obvezuje koristiti samo provjerena i usklađena tehnološka rješenja koja jamče transparentnost i nepristranost.

VI.

Izjava o uporabi UI alata

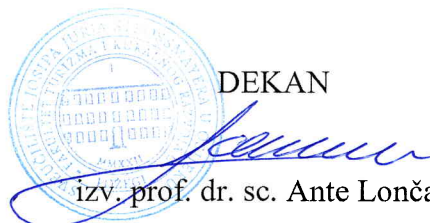
U slučaju dopuštenog korištenja UI alata pri izradi završnih, diplomskih i seminarskih radova, student je obavezan u rad uključiti **“IZJAVU O KORIŠTENJU ALATA UMJETNE INTELIGENCIJE”** na jeziku na kojem se rad predaje (Prilog 1.).

VII.

Završne odredbe

Ove Smjernice zajedno s Prilogom 1. stupaju na snagu danom donošenja i objavljuju se na mrežnim stranicama Fakulteta, a primjenjuje se od akademske godine 2026./2027.

Fakultetsko vijeće će periodički revidirati Smjernice sukladno tehnološkom napretku UI alata i promjenama u zakonodavnom okviru.

 DEKAN
izv. prof. dr. sc. Ante Lončarić

KLASA: 029-06/26-02/00010

URBROJ: 2177-1-20-01/01/26-00005